

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2007-2008

---

8 NOVEMBER 2007

Voorstel van resolutie betreffende de urgentie van een nationaal kankerplan, om inzake kankerbestrijding een structureel beheer en een lange-termijnplanning uit te bouwen

(Ingediend door de heer Jacques Brotchi c.s.)

TOELICHTING

Een werkgroep van elf Belgische kankerspecialisten heeft een Witboek over de behandeling van kanker voorgesteld, waarin de overheden worden verzocht een structureel beheer en een langetermijnplanning uit te werken voor de behandeling van kanker in België.

In de persmededeling over het Witboek stellen die specialisten het volgende: «Het behandelt niet alleen de aanpak en de behandeling van kanker, maar ook de organisatie van zorgstructuren, de toewijzing van financiële middelen, preventie- en screeningsmethodes, psycho-sociale zorgen en omkadering voor de patiënt. Het initiatief is het gevolg van de toenemende ziektelast van kanker op de maatschappij en op de financiering van de gezondheidszorg in het bijzonder en ook van de historische situatie waarin kanker zich bevindt. De incidentie van de ziekte neemt zorgwekkend toe, de overlevingskansen stijgen (waardoor de ziekte meer en meer een chronisch karakter krijgt), de vergrijzing van de bevolking en een ongekend aanbod wetenschappelijke innovaties op vlak van technieken en behandelingen dat zich aandient. Een vereenvoudiging van de uitgaven voor kanker dringt zich dan ook op. Als er niet adequaat wordt ingegrepen, dreigt de druk op de gezondheidsuitgaven onhoudbaar te worden en de kwaliteit van de oncologische zorgverstrekking niet alleen te ontsporen maar in de toekomst zelfs niet meer voor iedereen gegarandeerd te kunnen worden.»

De in het Witboek opgenomen aanbevelingen hebben betrekking op de budgettaire knelpunten,

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2007-2008

---

8 NOVEMBRE 2007

Proposition de résolution relative à l'urgence d'un plan national pour une gestion structurée et une vision a long terme du cancer

(Déposée par M. Jacques Brotchi et consorts)

DÉVELOPPEMENTS

Un groupe de travail constitué de 11 spécialistes belges du cancer a présenté un Livre blanc consacré à la prise en charge du cancer. Le Livre blanc demande aux autorités de développer une gestion structurée et une vision à long terme du cancer en Belgique.

Comme l'indique le communiqué de presse des signataires du Livre blanc: «Il reprend tout un ensemble de recommandations et directives dans ce sens. Celles-ci concernent non seulement la prise en charge thérapeutique, mais également l'organisation des soins, l'allocation des budgets, la prévention, le dépistage, la recherche, l'accompagnement psychosocial et l'encadrement des patients. L'initiative fait suite à l'impact grandissant du cancer sur la société et sur le financement des soins de santé. L'oncologie se trouve en effet dans une situation historique unique, qui se caractérise par une augmentation de l'incidence, une croissance des taux de survie (avec une évolution de la maladie vers la chronicité), un vieillissement de la population et une explosion de l'innovation sur le plan technique et thérapeutique. Une augmentation des budgets du cancer s'impose donc. En l'absence de réponse adéquate, la pression sur les budgets de santé risque de s'avérer intenable à court terme, hypothéquant la qualité des soins oncologiques par l'instauration d'un système ou l'accès à des soins de qualité pour tous ne serait plus garanti.»

Les recommandations concernent les questions budgétaires, la prévention, le dépistage, l'accès aux

kankerpreventie, het opsporen van de ziekte, de toegang tot behandelingen, de zorgstructuren, de rol van de artsenstand, de research, de begeleiding van de patiënten en het uitwerken van een betrouwbaar kankerregister.

Deze voorstellen moeten in aanmerking worden genomen bij het uitwerken van een «nationaal kankerplan», om inzake kankerbestrijding een structureel beheer en een langetermijnplanning uit te bouwen.

*
* *

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

De Senaat,

A. Stelt vast dat een werkgroep van Belgische kankerspecialisten een Witboek over de aanpak van kanker heeft opgesteld;

B. Neemt nota van de uitgebrachte aanbevelingen;

C. Stelt vast dat kanker een nationaal plan vergt;

D. Stelt vast dat kanker in België 29 % van de overlijdensgevallen veroorzaakt, wat neerkomt op ongeveer 26 000 sterfgevallen per jaar;

E. Stelt vast dat er in België jaarlijks 55 000 nieuwe gevallen van kanker worden opgespoord;

F. Stelt vast dat één man op drie en één vrouw op vier vóór de leeftijd van 75 jaar door kanker zullen worden getroffen;

G. Stelt vast dat de Wereldgezondheidsorganisatie ervan uitgaat dat niet minder dan 40 % van de kankergevallen kan worden voorkomen dankzij een doeltreffend preventiebeleid;

H. Stelt vast dat de voeding, tabak, zwaarlijvigheid, de zon, het milieu, erfelijkheid, beroepsrisico's enzovoort even zovele factoren zijn die kanker in de hand werken;

I. Stelt vast dat betere kankerpreventie wordt bereikt via met name een verantwoordelijke houding en verantwoordelijk gedrag;

J. Stelt vast dat geregelde deelname aan een opsporingsprogramma vroegtijdige diagnose en een daling van kankersterfte mogelijk maakt;

K. Stelt vast dat de arts bij de persoonsgerichte aanpak van kanker niet weg te denken is;

traitements, les structures de soins, le rôle du corps médical, la recherche, l'encadrement des patients et l'élaboration d'un registre fiable du cancer.

Ces propositions doivent être prises en compte pour l'élaboration d'un «plan national pour une gestion structurée et une vision à long terme du cancer».

Jacques BROTCHE.

*
* *

PROPOSITION DE RÉOLUTION

Le Sénat,

A. Vu l'élaboration d'un Livre blanc d'un groupe de travail de spécialistes belges du cancer consacré à la prise en charge du cancer;

B. Vu les recommandations émises;

C. Considérant que le cancer nécessite un plan national;

D. Considérant que le cancer représente en Belgique 29 % des décès, soit environ 26 000 décès par an;

E. Considérant que 55 000 nouveaux cas de cancer sont détectés tous les ans en Belgique;

F. Considérant qu'un homme sur trois et une femme sur quatre seront atteints de cancer avant l'âge de 75 ans;

G. Considérant que l'OMS estime que pas moins de 40 % des cancers peuvent être évités grâce à une politique de prévention efficace;

H. Considérant que l'alimentation, le tabac, l'obésité, le soleil, l'environnement, l'hérédité, les risques professionnels, etc. ... sont autant de facteurs favorisant le cancer;

I. Considérant qu'une meilleure prévention du cancer passe notamment par des attitudes et des comportements responsables;

J. Considérant qu'une participation régulière au programme de dépistage permet un diagnostic précoce et une réduction de la mortalité liée au cancer;

K. Considérant que le médecin est un partenaire incontournable dans l'approche individuelle du cancer;

L. Gaat ervan uit dat de huisarts door zijn kennis en ervaring zijn patiënt kan begeleiden door doeltreffend te beantwoorden aan diens zowel informatieve en preventieve als curatieve behoeften;

M. Gaat ervan uit dat de in de bijzondere domeinen van de oncologie gespecialiseerde artsen de geprivilegieerde partners zijn voor een specifieke aanpak van kanker;

N. Gaat ervan uit dat de ontwikkeling van samenwerking tussen de ziekenhuizen en de betrokkenheid van alle actoren en partijen onontbeerlijk zijn om kwalitatieve oncologische verzorging te verstrekken en die te verbeteren;

O. Stipt aan dat competentiemobiliteit een centrale rol moet spelen bij de behandeling van kanker;

P. Stelt vast dat de ontwikkeling van nieuwe kankerbestrijdende geneesmiddelen voor de meesten een echte meerwaarde betekent om in te spelen op een medische behoefte en/of op het stuk van efficiëntie, tolerantie of therapietrouw;

Q. Vestigt er de aandacht op dat het Witboek « De aanpak van kanker in België : Het hoofd bieden aan de uitdagingen van morgen », waarin elf Belgische kankerspecialisten de stand opmaken van de huidige aanpak, aanbevelingen en richtsnoeren formuleert inzake preventie en opsporing, behandeling en follow-up van de kankerpatiënten, financiering en onderzoek, infrastructuur en (para)medisch personeel;

R. Bepleit dat op basis van dat Witboek wordt nagedacht over de uitbouw van een langetermijnvisie op kanker in België.

Vraagt de regering :

Om, naar het voorbeeld van de specifieke opdracht die Frankrijk zich in 2002 toebedeelde, een breed opgevat actieplan voor de aanpak van kanker uit te werken dat met name uitgaat van het Witboek over de aanpak van kanker, en meer specifiek de volgende elementen omvat :

1. een betere waardering van de centrale rol van de huisarts bij de begeleiding van de kankerpatiënt;

2. voorlichting over risico's, alsmede over gedragingen en houdingen die kanker kunnen helpen te voorkomen;

3. volgens erkende internationale standaarden op de doelgroep afgestemde aantrekkelijke preventie- en opsporingscampagnes, binnen de daartoe meest aangewezen omgeving (school, werk, sportclub, gemeente, provincie, ...);

L. Considérant que le médecin généraliste peut par ses connaissances et son expérience suivre son patient en répondant efficacement à ses besoins tant informatifs et préventifs que curatifs;

M. Considérant que les médecins spécialisés dans les domaines particuliers de l'oncologie sont les partenaires privilégiés pour assurer une prise en charge spécifique du cancer;

N. Considérant que le développement de la collaboration interhospitalière et l'implication de tous les acteurs et parties concernés est indispensable pour la dispensation et l'amélioration de la qualité des soins oncologiques;

O. Considérant que la mobilité des compétences doit jouer un rôle essentiel dans les traitements oncologiques;

P. Considérant que le développement de nouveaux médicaments anticancéreux représentent pour la plupart une véritable plus-value en réponse à un besoin médical et/ou en termes d'efficacité, de tolérance ou de compliance;

Q. Considérant le « Livre blanc relatif à la prise en charge du cancer en Belgique : relever les défis de demain » rédigé par onze experts belges du cancer et qui dresse la situation actuelle en oncologie, avance des recommandations et directives concernant la prévention et le dépistage, les traitements et le suivi des patients, le budget et la recherche, l'infrastructure et le personnel (para)médical;

R. Considérant que ce Livre blanc constitue une base de réflexion pour le développement d'une vision à long terme du cancer en Belgique.

Demande au gouvernement :

D'adopter, en suivi d'une mission spécifique telle que mise en œuvre en France en 2002, un plan d'action global contre le cancer se basant notamment sur Le Livre blanc cancer et englobant en particulier :

1. La mise en valeur de la place centrale du médecin de famille dans la prise en charge du patient atteint d'un cancer;

2. Une information sur les risques et sur les attitudes et comportements utiles en matière de prévention des cancers;

3. Des campagnes de prévention et de dépistage attractives, ciblées en fonction des normes internationalement reconnues, organisées au niveau des milieux de vie les mieux adaptés (école, lieux de travail, clubs sportifs, communes, provinces, ...);

4. ondersteuning van innoverende technologie en wetenschappelijk onderzoek, onder meer inzake genetica, genonderzoek en moleculaire biologie, teneinde de kankerpatiënten de meest aangewezen en doeltreffende behandelingen te bieden;

5. voor de personen die te maken krijgen met kanker en de behandeling ervan, hulp bij hun dagelijkse taken en bij die van hun gezinsleden;

6. coördinatie en onderlinge afstemming van de op alle bevoegdheidsniveaus ondernomen acties.

25 oktober 2007.

4. Le soutien des innovations technologiques et de la recherche scientifique, notamment en ce qui concerne la génétique, la génomique et la biologie moléculaire, afin d'offrir aux personnes concernées les thérapeutiques les plus efficaces et les mieux adaptées;

5. L'aide en matière de vie quotidienne aux personnes et aux familles concernées par le cancer et son traitement;

6. La coordination et la mise en réseau des actions entreprises à tous les niveaux de pouvoir.

25 octobre 2007.

Jacques BROTCHI.
Christine DEFRAIGNE.
François ROELANTS du VIVIER.
Alain DESTEXHE.
Philippe MONFILS.